

TÜRKÇE ETKİNLİKLERİ

Adı Soyadı:.....

22.09.2010

DÜŞLERİN RENKLENDİĞİ YER

Evimiz büyük bir bahçe içinde bulunuyor. Kentin biraz dışında doğanın kucağında bir yerde. Çevremizde yüksek binaların olmayışı da günümüz kentleşmesindeki çarpıklıklar içinde bir ayrıcalık.

Girişteki salondan üst kattaki odalarımız içten bir merdivenle çıkıyoruz. En üstte bir de çatı odası var.

Burası benim düşlerimin renklendiği yer. Adeta bir atölye. Sağda solda sıkıştırılmış kağıtlar görebilirsiniz, çeşitli dergi, kitap ve gazetelerden tırtıklanmış. Üzerlerinde minik minik resimler. Etrafta kağıt, boya ve her tür resim malzemesi.

Çiler GAZEL

(Uzaya Açılan Pencere)

1. ve 2. soruları parçaya göre cevaplayınız.

1) Yazarın yaşadığı ev nerededir?

- a) Kentin içinde
- b) Kentin içinde yüksek bir binada
- c) Kentin dışında, doğanın içinde
- d) Küçük bir kasabada

2) Yazarın "Burası benim düşlerimin renklendiği yer."

Dediği yer evin neresidir?

- a) Çatı odası
- b) Üst kattaki odalardan biri
- c) Girişteki salon
- d) Bahçenin bir köşesindeki kulübe

BAYEZİT İLE KÖYLÜ

"Yıldırım Bayezit köyleri dolaşıyordu. Bir gün köyün birinde, çok yaşlı bir köylüye rastladı. Bu köylü, bahçesinde küçük küçük meyve fidanları dikiyordu.

Yıldırım Bayezit yaşlı köylüye:

- Baba, bu fidanlar ne zaman büyüüp de meyşe verecek? Bu meyşelerden yemek sana nasip olacak mı dersin?

Köylü:

- Hiç sanmıyorum.

Bayezit:

- Öyleyse niye kendini yorup duruyorsun?

Köylü:

- Biz atalarımızın diktiği ağaçların meyşisini yemiyor muyuz? Oğullarımız, torunlarımız da bizim diktiklerimizin meyşisini yesinler."

Nahit ENGÜDER

(Seçme Fıkraları)

3. ve 4. soruları parçaya göre cevaplayınız.

3) Yıldırım "Bu meyşelerden yemek sana nasip olacak mı dersin?" sözüyle köylüye ne demek istiyor?

- a) Bunlar meyve fidanları değildir.
- b) Bu fidanları dikmek için yorulmaya değmez.
- c) Bu toprağa sebze diksen daha iyi olur.
- d) Senin ömrün, bu fidanların meyve vermesini görmeye yetmez.

4) Köylünün kişilik özellikleri aşağıdakilerden hangisi değildir?

- a) çalışkan
- b) insancıl
- c) saygısız
- d) saygıdeğer

MÜDÜRÜMÜZ

Öğretmenlerin dışında bir de uzun boylu, saçları dökülmüş, altın çerçevesi gözlüklü müdürümüz var. Çocuklara karşı çok iyi davranır. Kabahatli oldukları için titreyerek odasına giren çocukları azarlayacak yerde, ellerinden tutar, bu şekilde davranmamaları gerektiğini nedenleriyle anlatır. Yaptıklarından pişmanlık duymalarını ve bundan sonra uslu duracakları için söz vermelerini ister.

Elmondo de AMİCİS

(Çocuk Kalbi)

5. ve 6. soruları parçaya göre cevaplayınız.

5) Aşağıdakilerden hangisi müdürün dış görünüşü ile ilgili anlatım değildir?

- a) uzun boylu
- b) saçları dökülmüş
- c) sarı saçlı
- d) gözlüklü

6) Müdür nasıl bir insandır?

- a) aksi
- b) gamsız
- c) sevecen
- d) kötü

İlköğretim haftası, büyük kentlerden küçük köylere kadar, yurdun her yöresinde kutlanır. İlköğretim çağındaki çocukların okullara karşı ilgisi çekilir. Çocukları çağın gereklerine göre eğitmenin gereği herkese anlatılır.

7) Yukarıdaki parçaya göre aşağıdaki anlatımlardan hangisi yanlıştır?

- a) Çocukları çağın gereklerine göre eğitmek
- b) Yalnız büyük kentlerde İlköğretim Haftası'nı kutlamak
- c) Okul çağındaki çocukların ilgisini okula çekmek
- d) İlköğretimin önemi

HOROZLA İNCİ

Horozun biri bir gün bir inci bulur;
Alıp onu kuyumcuya doğrurur.
Kuyumcu ne istediğini sorar.
O da der ki: "Bu galiba mücevher;
Al da bunu, bana biraz darı ver;
O benim daha çok işime yarar."

Bir cahile bir kitap miras kalır;
Cahil de hemen, bu kitabı alır,
Yol üstündeki kitapçıya uğrar;
Der ki: "Bu kitabı vereyim sana,
Yerine sen üç beş kuruş ver bana;
O benim daha çok işime yarar."

Orhan Veli KANIK
(La Fontaine'in Masalları)

8. ve 9. soruları parçaya göre cevaplayınız.

8) Şiirde horozla cahil arasında kurulan ilişki nedir?

- a) Horoz, cahilden daha akıllı.
- b) Cahil, horozdan örnek almalı.
- c) Cahil, horozdan daha akıllı.
- d) Ellerindeki değerlerin farkında değiller.

9) Şiire göre aşağıdaki anlatımlardan hangisi söylenemez?

- a) Horoz için darı, inciden daha önemli
- b) Cahil için para, kitaptan daha önemli
- c) İnci ve kitap değersiz nesnelere
- d) İnci ve kitap değerli nesnelere

OKUMANIN ÖNEMİ

"Bir ülkede okuma yazma bilenlerin sayısı azsa o ülkede işler iyi gitmez. Çünkü bu ülkede yaşayanlar haklarını tam olarak bilemezler. Görevlerini de gereği gibi yapamazlar. Ayrıca dünyadaki yenilikleri izleyemezler. Açıkçası cahil kalırlar. İşte cumhuriyetten önce yurdumuzdaki insanların çoğu okuma yazma bilmiyordu. Arap yazısını öğrenmek güçtü. Okula da gidilse kolayca öğrenilmiyordu. Cumhuriyetten sonra bu yazı yerine yeni Türk alfabesini aldık."

10. ve 11. soruları parçaya göre cevaplayınız.

10) Bir ülkede okuma yazma bilenler azsa, o ülkenin işleri niçin iyi gitmez?

- a) Okuma yazma bilenler yönetime katılmadığı için
- b) Cahil insanların hakkını savunamadığı, görevini yapamadığı için
- c) Cumhuriyet yönetimi kurulmadığı için
- d) Okuma yazma bilenler yenilikleri kolay benimsediği için

11) Aşağıdakilerden hangisi Arap alfabesi yerine Türk alfabesinin kabul edilmesinin nedenlerinden biri değildir?

- a) Ülkedeki okuma yazma oranını çabuk arttırmak
- b) Vatandaşların hak ve görevlerini öğrenebilmesi için
- c) Arap yazısı harflerinin görünüşü güzel olmadığı için
- d) Okula da gidilse Arap yazısını öğrenmek zor olduğu için

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

"İkinci Dünya savaşı'nda insanlık büyük bir felaket yaşamıştı. Ateşli silahlarla ve bombalarla elli beş milyon insan öldürülmüştü. Bir o kadar insan da cephe gerisinde hastalık ve açlıktan ölmüştü. Savaşta uğranılan haksızlıkların giderilmesi ve insanlığın böyle bir felaketi bir daha yaşamaması için devletler birlikte davranma gereği duydular. Bu nedenle Birleşmiş Milletler Örgütü doğdu."

(Belirli Günler ve Haftalar)

12. ve 13. soruları parçaya göre cevaplayınız.

12) Parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- a) Büyük felaket
- b) Ateşli Silahlar
- c) Hastalık ve Açlık
- d) Birleşmiş Milletler

13) Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kurulmasının nedenlerinden biri değildir?

- a) Savaşın insanlık için büyük bir felaket olması
- b) Savaşta, savaşa girmeyen insanların da ölmesi
- c) Savaşacak devletlerin gruplaşarak savaşabilmesi
- d) Savaş felaketinin bir daha yaşanmamasının sağlanması

Benim yurdum kötü gözden arınmış.
Bir gelindi yeşil duvak bürünmüş.
Bir ormandı atalarca korunmuş.

14) Yukarıdaki dizelere göre korunması gereken değer nedir?

- a) orman
- b) ülke
- c) insan
- d) çevre

TUTUMLU OLMAK

Paramı ve eşyayı
Boş yere harcamam ben.
Böylece sağlanıyor
Geleceğe güvencem.

15) Şiire göre tutumlu olmak niçin önemlidir?

- a) Geleceğe güvenle bakmak için
- b) Para biriktirmek için
- c) Çok para harcamak için
- d) Oyuncak almak için